

[Tom Behnke]

Der er imidlertid sket det, at der ved andenbehandlingen af forslaget er stillet en række positive ændringsforslag, der har bevirket, at forslaget ikke bare er blevet bedre, men så meget bedre, at det er bedre end den praksis, der er i øjeblikket på området, og derfor har Fremskridtspartiet ændret sig fra at være klart imod til at være moderat for.

Fremskridtspartiet havde fortsat gerne set, at der slet ikke skulle være noget, der hed brugeligt pant, men da forslaget efter de stillede ændringsforslag er blevet så meget bedre end den virkelighed, vi lever i i dag, støtter vi det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 117 stemmer (S, KF, V, SF, FP, CD, RV og KRF); 3 (Lis Noer Holmberg (V), Erik Larsen (V) og Pia Larsen (V)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om dyreforseg.

Af justitsministeren (Pia Gjellerup).

(Fremsat 10/2 93. Første behandling 25/2 93. Betænkning 25/5 93. Anden behandling 3/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 119 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik.

Af trafikministeren (Ikast).

(Fremsat 13/1 93. Første behandling 11/2 93. Betænkning 27/5 93. Anden behandling 4/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 111 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 7 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 99:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i den internationale maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien.

Af forsvarsministeren (Hans Hækkerup).

(Fremsat 1/6 93. Første behandling 2/6 93. Betænkning 7/6 93).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Pelle Voigt (SF):

SF har i et ændringsforslag til det forslag, vi behandler her, gjort rede for den principielle opfattelse, at når vi her i landet indkalder folk

[Pelle Voigt]

til at aftjene værnepligt, er det for at give dem en uddannelse, der gør det muligt at placere de pågældende i mobiliseringsstyrken, og vi bør ikke indkalde folk til at aftjene værnepligt med noget som helst andet formål. De bør ikke sættes til at udføre gavntjeneste: feje, bage brød, servere, eller hvad det nu kan være, for det er ikke et spørgsmål om værnepligt, men noget, som forsvaret må betale sig fra ved at ansætte folk, der kan løse den slags opgaver. De har nemlig intet at gøre med det bidrag til fædrelandets forsvar, som grundloven nævner, hvorefter det påhviler alle våbenføre danske mænd at lade sig indkalde som værnepligtige.

Langt mere alvorligt er det, at man i denne sag vil beslutte sig til at anvende en række mennesker, der ikke har gennemført en militær værnepligtsuddannelse, og som altså stadig befinder sig i et uddannelsesforløb, i en aktion, der med forslagsstillernes ord: »... indebærer, at det danske orlogsfartøj kan komme i situationer, hvor det eventuelt må anvende militære magtmidler«.

Vi afbryder altså de værnepligtiges normale uddannelsesforløb og sender dem ud i en situation, hvor der kan blive tale om deltagelse i krigshandlinger og oven i købet meget fjernt fra Danmarks grænser. Det er efter vores opfattelse et helt klart brud med, hvad ideen med værnepligt er.

Det er også i modstrid med de principper, der ligger til grund for udarbejdelsen og nedsettelsen af den internationale enhed inden for forsvaret, som man forestiller sig i fremtiden skal medvirke til at løse internationale fredsbevarende opgaver for FN, CSCE og andre organisationer, idet det nemlig dér udtrykkeligt slås fast, at sådanne styrker skal bestå af linier af stampersonel såvel som af frivilligt personel med rådighedskontrakter. Der er altså i samtlige tilfælde på basis af et grundigt arbejde i Forsvarsministeriets tale om, at når de sender folk ud i opgaver af denne art, er det naturligvis folk, der har overstået deres værnepligt, og som derfor må anses for at have en sådan uddannelsesmæssig baggrund, at det er forsvarligt at anvende dem i aktioner af denne art.

Undskyldningen fra forslagsstillernes side i denne sammenhæng er, at en række af disse unge mennesker, hvoraf 4 kun har været indkaldt i 2 måneder, har – som man siger – meldt sig frivilligt.

Det er efter vores opfattelse for det første det principielle i sagen om værnepligtsindholdet fuldstændigt uvedkommende, og for det andet vil jeg sætte et stort spørgsmålstegn ved, hvad frivillighed betyder i en situation, hvor man er indkaldt til at aftjene sin værnepligt; der er da også tre af de unge mennesker, som der her er tale om, der har frabedt sig at deltage i aktionen.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om frivilligheden kan være påvirket af forsvarsministerens beslutning om at yde hver af disse værnepligtige en månedlig lønforhøjelse på 2.500 kr., hvis de deltager i aktionen, for det er der tale om.

Nu får vi altså en opdeling af værnepligtige ikke alene i de forskellige værn, men i dem, der aftjener deres værnepligt i overensstemmelse med grundloven og lov om værnepligt, og dem, der kan melde sig frivilligt, vinde i lotteriet og få en meget, meget klækkelig månedlig lønforhøjelse for at deltage i aktioner, som intet har med aftjenelsen af deres værnepligt at gøre. Jeg finder det urimeligt og uanstændigt, og jeg synes, at de undskyldninger, der har været fremført, bl.a. at en række af disse folk overhovedet ikke har eller skal have nogen militær uddannelse, fordi de bare er indkaldt for at servere, lære at bage brød osv., er ganske uantagelige.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om det er tanken, at værnepligtige i fremtiden kan anvendes i internationale fredsbevarende opgaver, og om det i givet fald også skal være gældende for den internationale beredskabsstyrke, man agter at opstille, eller om dette er en særordning, man i fremtiden tænker gennemført inden for søværnet, mens den ikke skal gælde i hæren eller i flyvevåbnet.

Jeg mener altså, at man i dette forslag skaber ulighed ved at skævvride ideen med værnepligten, og det er årsagen til, at SF har stillet sit ændringsforslag. Vi mener, at det er et meget alvorligt spørgsmål, også når vi diskuterer, under hvilke vilkår danske soldater i fremtiden skal deltage i fredsbevarende operationer, og karakteren af den frivillighed, der er tale om ved deltagelsen i sådanne operationer.

Annette Just (FP):

Fremskridtspartiet har i dag diskuteret dette ændringsforslag meget grundigt og er kommet

[Annette Just]

frem til, at der her reelt ligger noget principielt. Skal det være muligt for Folketinget at sende værnepligtige i kamp, inden deres værnepligtstid – altså deres læretid – er færdig?

Vi er nået til det resultat, at det ikke kan være rigtigt. Her er der så ligefrem tale om 4 stk. værnepligtige, som kun har været inde i 2 måneder. Man kan så sige, at de frivilligt har sagt ja til at deltage, men vi mener ikke, at en værnepligtig efter 2 måneder skulle være så fuldt udlært, at han er i stand til at vurdere, om han er kapabel til at gå med i en sådan mission, og derfor tager vi på det som en principiel sag: Værnepligtige er unge under uddannelse, og de er altså ikke færdige til at påtage sig det ansvar, det er at deltage i en fuldt operationsdygtig mission.

Derfor vil Fremskridtspartiet uden alle de mange, store, fine ord, som er kommet fra SF, støtte SF's forslag, for vi mener, at det for helheden i operationen vil være vigtigt, at alle står på lige fod. En ting er, at det er frivillige, der tager af sted, men de skal også være færdigt uddannede, for som i dette tilfælde at være på et skib, der skal opretholde de blokader, der er imod den del af det tidligere Jugoslavien.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg skal sige, at Venstre ikke går ind for det stillede ændringsforslag. Vi er enige i, at værnepligtige kan deltage i en operation som denne, selv om vi naturligvis godt kan se, at nogle kun har været kortvarigt under uddannelse. Vi mener, at vi har lov til at gå ud fra, at de ikke bliver sendt på denne operation, uden at de har den fornødne uddannelse.

Vi hilser det velkomment, at ministeren også vil yde de værnepligtige det tillæg, der er nævnt i det optrykte bilag til betænkningen, og vi kunne sådan set have afgivet betænkningen sidste fredag, hvis vi havde fået det spørgsmål afklaret. Venstre synes, at det er ganske rimeligt, at det tillæg, der omhandles i skrivelsen fra Centralorganisationernes fællesudvalg, ydes til de mennesker, der sendes til Adriaterhavet.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte ændringsforslaget, og det har vi to klare begrundelser for. Den første er, at de værnepligtige melder sig frivilligt, og den anden, som er

mindst lige så afgørende, er, at de værnepligtige er fuldt uddannede til den tjeneste, som de skal bestride i Adriaterhavet, for selv om der ganske vist er en enkelt af dem, som ikke har været med på skibet i så forfærdelig mange måneder, er de i kraft af den civile søfartsuddannelse, de har forinden, eksempelvis som maskinteknikere og tilsvarende, særdeles kvalificerede til også at bestride jobbet om bord på en moderne korvet.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at korvetten i lang tid har deltaget i NATO's stående flådeøvelser i Atlanterhavet med nøjagtig den besætning, den har nu, hvoraf hovedparten er professionel og en mindre del værnepligtige. De er vel sammentømrede, og derfor er det et effektivt skib med en effektiv besætning, hvor alle er frivillige, der nu forhåbentlig i løbet af nogle få timer sejler til Adriaterhavet.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil godt spørge Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Helge Adam Møller, om han på nogen som helst måde kan sandsynliggøre over for Folketinget eller over for befolkningen, at 2 måneders uddannelse er tilstrækkelig til at deltage i en aktion, som ikke er en øvelse i Atlanterhavet, men en deltagelse i en aktiv blokade med entring af skibe og mulig inddragelse i egentlige krigshandlinger. Hvis man kan uddannes til sådanne funktioner på 2 måneder, er der jo meget, meget store muligheder for at reducere værnepligtstiden i Danmark.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg må gøre hr. Pelle Voigt opmærksom på, at de værnepligtige ikke skal indgå i entring af andre skibe. Der står også i svaret fra forsvarsministeren, at de ikke skal indgå i det, der hedder boarding-hold. De værnepligtige skal først og fremmest anvendes til kabys- og messetjeneste, og det er altså en lige så vigtig del på et moderne krigsskib, som det er at skyde med kanonen eller følge radaren. De anvendes til udgik og luftudgik – altså mod andre krigsskibe og fjendtlige fly – de anvendes til havari- og sanitetstjeneste, og de anvendes endelig til kampinformations- og kommunikationstjene-

[Hølge Adam Møller]

ste, og de mere omfattende opgaver har de typisk en uddannelse i, inden de blev værnepligtige.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Det er klart, at vi har nogle folk, der udfører militært set fuldstændig irrelevante opgaver, som burde passes af bagere, tjenere eller andre, hvilket også er et misbrug af værnepligten, men selv de folk udsættes vel for en fare, for et psykisk pres og for vanskeligheder, hvis skibet og den besætning, de er en del af, skal deltage i egentlige krigsoperationer. Jeg må forstå den konservative ordførers bemærkninger sådan, at det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at man udmærket kan sætte folk psykisk og på anden måde i stand til at deltage i den slags aktioner i løbet af en uddannelsestid på 2 måneder. Det synes jeg er imponerende, og i så fald må det militære uddannelsessystem i søværnet være et af de mest velfungerende i verden, som enhver psykologisk tjeneste kunne lære meget af. På baggrund af de erfaringer, vi har indhøstet andre steder fra, tror jeg imidlertid desværre ikke at det forholder sig så enkelt, og jeg synes, at de partier, der stemmer for at misbruge værnepligtige til dette formål, påtager sig et meget stort ansvar.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller for en kort bemærkning, og så regner jeg med, at vi snart kan vende tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det skal så garanteret være min sidste korte bemærkning.

Jeg vil godt gøre hr. Pelle Voigt opmærksom på tre ting: Det er voksne, myndige mænd og altså ikke børn, vi taler om. Det er mennesker, der har passeret myndighedsalderen og derved selv står til ansvar for, hvad de mener de kan og ikke kan. Det er helt frivilligt, så man kan sige: Det ønsker jeg ikke, eller man kan lade være. Endelig er det altså skibets kaptajn, der mener, at de har den uddannelse, så de kan bestride jobbet. Det er således både skibets kaptajn og dem selv, der finder, de kan bestride jobbet, og endelig melder de sig altså frivilligt. Større sikkerhed kan man vel ikke give.

Ingrid Rasmussen (S):

Socialdemokratiet kan ikke støtte SF's ændringsforslag, idet vi mener, at de unge mænd, der skal med, har en mulighed for at sige fra, som vi også allerede har oplevet det.

Derudover vil vi pege på, at det alene er håndhævelse af embargoen mod det tidligere Jugoslavien, der er formålet. Det er ikke krig, vi taler om, som hr. Pelle Voigt har peget på.

Der er selvfølgelig mulighed for, at de unge værnepligtige, som tager med, vil blive udsat for en vis fare. Vi har den opfattelse, at det er noget, de kan tage vare på, i og med at de ikke skal være med til at entre diverse skibe, der vil komme ind i en sådan situation.

Hvad angår spørgsmålet om, at det skulle danne præcedens for den internationale styrke, vil vi pege på, at en sådan styrkes muligheder og sammensætning endnu ikke er fastlagt.

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Der blev under debatten rejst nogle spørgsmål til mig, og hovedspørgsmålet har selvfølgelig netop været frivillighed og ikkefrivillighed samt spørgsmålet om de værnepligtige besætningsmedlemmers deltagelse i operationen.

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, vil de værnepligtige besætningsmedlemmer deltage på frivillig basis. Jeg kan også oplyse Folketinget om, at 16 ud af de 19 værnepligtige, der normalt indgår i skibet, har meldt sig frivilligt. De tre, som ikke har ønsket at deltage, er allerede erstattet af to andre værnepligtige samt en konstabel. Den øvrige faste del af besætningen vil kunne beordres til denne operation i henhold til § 11 i lov om forswarets personel.

Hr. Pelle Voigt rejste også nogle andre spørgsmål under debatten. Jeg mener ikke, som hr. Pelle Voigt lidt ironisk beskrev det, at man kan sige, at det er at vinde i lotteriet, hvis man får et tillæg på 2.500 kr. om måneden som værnepligtig, når man forretter tjeneste under de forhold, der her er tale om. Det er klart, at i en situation, hvor det er aftalt mellem forhandlingsparterne på arbejdsmarkedet, at de øvrige besætningsmedlemmer kan få et beløb af den størrelse i tillæg, måtte jeg overveje, om det ikke var muligt at bidrage, således at vi kunne stille de værnepligtige besætningsmedlemmer på samme fod som dem. I øvrigt er det jo således, at de har taget stilling til, om de ville for-

[Forsvarsministeren]

blive på skibet eller ej, uden at have kendskab til en sådan tanke.

Jeg vil endvidere gerne sige til hr. Pelle Voigt, som det også blev understreget af fru Ingrid Rasmussen, at vi jo senere i Folketinget får lejlighed til at debattere den internationale styrke. Vi har nedsat et særligt udvalg, som kommer med en beretning med udgangen af juni måned, og derefter vil vi i det nye folketingsår få lejlighed til at debattere disse spørgsmål.

Hr. Pelle Voigt kom endelig også ind på det generelle spørgsmål om anvendelse af værnepligtige i forsvaret, og jeg kan bekræfte, at vi jo som hovedregel indkalder værnepligtige, uddanner dem til den funktion, de skal have i mobiliseringsstyrken, og derefter hjemsender dem. Der er dog i visse særlige tilfælde – og det er bl.a. dem, vi taler om her – mulighed for også at anvende værnepligtige ud over den tid, de uddannes, til at udføre en praktisk tjeneste, hvor de får en slags on the job-training, hvorefter de hjemsendes.

Jeg kan berolige hr. Pelle Voigt med, at de værnepligtige, vi her taler om, uddannes og forretter tjeneste med henblik på at indgå i mobiliseringsstyrken. De hjemsendes altså ikke med nogen hvid mødebefaling, som hr. Pelle Voigt fejlagtigt sagde under førstebehandlingen af beslutningsforslaget. Og der er således ikke tale om, at de alene udfører gavntjeneste.

Lad mig endelig sige, at vi lægger stor vægt på, at de værnepligtige her har flere opgaver om bord. De indgår sammen med det faste personel i løsningen af opgaver f.eks. inden for udkigstjeneste, havaritjeneste og sanitetstjeneste, dvs. funktioner, som de ikke nødvendigvis har en civil baggrund for. Omvendt har vi sikret os, at de selvfølgelig vil være i stand til at udføre de funktioner, som de bliver pålagt i forbindelse med løsningen af de opgaver, der er tale om her.

Endelig, som det også er blevet understreget fra flere ordføreres side, er der altså ikke tale om, at de indgår i boardingholdene. Vi har netop lagt vægt på, at de værnepligtige ikke indgår i den del af operationen.

Pelle Voigt (SF):

Jeg forstår på forsvarsministeren, at man har ændret den praksis at udstyre mennesker, der ikke har fået nogen som helst militær uddan-

nelse i deres værnepligtstid, med en hvid mødebefaling, og at man altså nu placerer disse uddannede bagere – eller som der står i bemærkningerne til forslaget, uddannet til kabys-tjeneste og messetjeneste – et eller andet sted i mobiliseringsstyrken, og det ved jeg ærligt talt ikke om man skal le eller græde over.

Men jeg synes, der var én ting, som var dybt bekymrende både i forsvarsministerens og fru Ingrid Rasmussens indlæg, og det var henvisningen til, at der endnu ikke er truffet beslutning om, om man skal kunne anvende værnepligtige i den internationale styrke, og jeg forstår, det er noget, vi skal diskutere senere.

Det får mig til at spørge forsvarsministeren, om man har ændret punkt 8 i det sidst indgåede forsvarsforlig fra november måned, hvori det udtrykkeligt fastslås, at der skal opstilles en international enhed baseret på såvel linie- og stampersonel som på frivilligt personel med rådighedskontrakter, hvilket man vel må opfatte på den måde, at der er tale om frivillige, der har en færdig militær uddannelse. Jeg spørger altså, om man med disse bemærkninger virkelig åbner for anvendelse af værnepligtige i den internationale enhed. Det kan jeg næsten ikke tro, og det vil jeg i givet fald advare meget kraftigt imod.

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg tror, jeg kan berolige hr. Pelle Voigt med at sige, at der ikke er sket nogen ændringer i forhold til det, der er aftalt i det forsvarsforlig, som hr. Pelle Voigt jo ikke var deltager i. Til gengæld kan jeg, som jeg allerede har understreget, sige, at der pågår et udvalgsarbejde, og når det er afsluttet, vil forsvarsforligspartierne mødes og tage politisk stilling til resultatet af det, og derefter vil vi få mulighed for at drøfte hele spørgsmålet om den internationale styrke her i Folketinget.

Hr. Pelle Voigt får således rig mulighed for at vende tilbage til sagen, hvis det skulle vise sig, at der ville komme ændringer på dette punkt, hvad jeg nu ikke umiddelbart tror.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 17 stemte for, 101 imod.

Forslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Helge Adam Møller (KF):

I slutningen af sidste uge og lidt af weekenden har der jo været en mindre strid mellem Forsvarsministeriet og repræsentanter for personelorganisationerne fra det personel på skibet, som skal forrette tjeneste i Adriaterhavet; det drejede sig om, hvorvidt man skulle have det særlige FN-tillæg eller ej.

Jeg var temmelig uforstående over for, at ministeriet kunne finde, at personellet, fordi skibet nu var under NATO-kommando, ikke var berettiget til at få det særlige FN-tillæg, som alle andre danske soldater får, når de forretter tjeneste for FN.

Jeg er i øvrigt meget tilfreds med, at ministeren så hurtigt og så klart har skåret igennem og sagt, at hele besætningen, såvel de professionelle som de værnepligtige, vil få det særlige FN-tillæg, som alle andre modtager, når de forretter denne tjeneste.

Kommer der tilsvarende situationer i fremtiden – og det kan vel ikke udelukkes – håber jeg, at vi kan undgå tilsvarende skærmydsler. Jeg mener ikke, nogen er tjent med det, hverken politikerne eller dem, der skal forrette tjenesten, og den konservative holdning er, at udfører man en opgave i det danske forsvar på baggrund af en beslutning i FN's sikkerhedsråd, altså egentlig FN-tjeneste, skal man selvfølgelig have det særlige tillæg, og måtte der være enkelte situationer, hvor man er lidt i tvivl, mener jeg helt klart, at man skal lade tvivlen komme personellet, som udfører opgaverne, til gode.

Pelle Voigt (SF):

I SF mener vi i lighed med den konservative ordfører, at det er godt, at spørgsmålet om det specielle tillæg er blevet løst. Når et flertal i Folketinget nu har besluttet det efter vores mening principielt helt uansvarlige og forkerte at lade værnepligtige deltage i denne operation, bør tillægget naturligvis også omfatte disse værnepligtige som en kompensation, der ydes på linie med den, der ydes til øvrige personel-

grupper. Det har vi ingen indvendinger mod fra SF's side, selv om vi er fuldstændig klar over, at det vil skabe en række problemer i forhold til andre værnepligtige, der ikke har haft mulighed for at trække disse 2.500 kr. ekstra om måneden i lønningsposen.

Jeg tror, at det – selv om forsvarsministeren jo med rette understregede, at de værnepligtige ikke vidste, at de var med i lotteriet, da de meldte sig frivilligt – i fremtiden vil øge interessen for frivillig deltagelse i operationer af denne art ganske betydeligt. Det er jo sådan, at mange værnepligtige har store økonomiske vanskeligheder i deres indkaldelsestid, især hvis man er lidt oppe i årene, har stiftet familie osv.

Om selve forslaget vil jeg gerne sige, at vi på trods af SF's indgroede modvilje imod dette værnepligtselement i internationale fredsbevarende opgaver er af den overordnede sikkerhedspolitiske opfattelse, at det er meget væsentligt, at embargoen og blokaden gøres effektiv. Og det er meget væsentligt for Danmark sikkerhedspolitisk set at deltage i dette, idet vi ellers risikerer, at mange af vores deklamationer, mange af de holdninger, vi har givet udtryk for så vidt muligt uden at eskalere den jugoslaviske konflikt og det internationale pres ud i egentlige krigshandlinger, bliver til tom snak.

Vi mener med andre ord, at det er væsentligt, at denne blokade gennemføres effektivt, og at det i den forbindelse også er væsentligt, at Danmark deltager i den. Derfor vil vi til trods for de meget kraftige reservationer, vi har givet udtryk for med hensyn til værnepligtiges deltagelse i aktionen, stemme for forslaget ved den endelige afstemning.

Annette Just (FP):

For Fremskridtspartiet er det vigtigt, at den internationale blokade af det tidligere Jugoslavien bliver håndhævet og bliver fulgt så meget, som det overhovedet kan lade sig gøre.

Vi er i virkeligheden dybt skuffede over, at dette forslag ikke er kommet frem for lang tid siden, og at man ikke har kunnet klare denne embargo af Serbien og Montenegro for lang tid siden, og at man endnu ikke har fået klaret de andre grænser. I dette tilfælde er der jo kun tale om grænsen op mod Adriaterhavet.

[Annette Just]

Vi mener fuldt og helt, at den eneste virkelige pression, man kan øve imod Serbien-Montenegro, er at stoppe tilførslen af varer, og det gælder alle former for varer, for de kan bruges som ammunition i en krig på den ene eller den anden måde.

Vi mener lige så fuldt og helt, at det er totalt forkasteligt, at man sender danske soldater ned midt i en borgerkrig. Man kan gøre det, som vi gør ved dette skibs indsats, nemlig at prøve at inddæmme problematikken, men man kan ikke sende danske soldater ned midt i en borgerkrig, hvilket jo også er begrundelsen for, at Fremskridtspartiet sagde nej til at sende soldater ned til Bosnien-Hercegovina.

Der er forskel på vores indstilling i dag og dengang, vi talte om at sende et skib ned til Den Persiske Golf for nu 2 år siden. Dengang var der også tale om en blokade, men da havde vi samtidig en forholdsordre, der sagde, at hvis det blev farligt, skulle skibet skynde sig væk, på trods af at det var et krigsskib. Det syntes vi var at gøre grin med danske soldater, med dansk mentalitet og med dansk håndhævelse af den embargo, man prøvede at lave mod Irak på daværende tidspunkt.

Her har man dog heldigvis indset det fornuftige i, at et krigsskib, der bliver sendt ned i et krigsfarvand for at håndhæve en embargo, ikke blot skal kunne forsvare sig selv, men også skal kunne angribe, hvis det er nødvendigt.

Derfor støtter Fremskridtspartiet forslaget og håber, at man derved kan få inddæmmede aggressionerne og få forhindret en udbredelse af den ulykkelige krig, der er i gang. Og så håber vi på, at vi kan få de danske soldater, der er i dag i Bosnien-Hercegovina, hjem så hurtigt som muligt og helst i live alle sammen.

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg vil gerne begynde med at takke for de venlige bemærkninger, der er faldet om forslaget som helhed. Jeg er også glad for de bemærkninger, der faldt om FN-tillægget. Det har været vigtigt for os hurtigt at finde en pragmatisk løsning, som sikrede, at det personel, der sendes af sted, får mulighed for at få tillægget.

Jeg skylder også for god ordens skyld at nævne, at der i NATO's råd fortsat ikke er truffet endelig beslutning om deployering af STANAVFORLANT til Adriaterhavet, men afgø-

relsen herom forventes meget snart, og derefter vil vi kunne sætte operationen i værk også for vores vedkommende.

Lad mig endelig sige, at den tilslutning til forslaget, som kom til udtryk her til sidst, synes jeg er et utroligt positivt tegn. Jeg synes, det er meget vigtigt, at der er det bredest mulige flertal i Folketinget, når vi træffer beslutninger af denne rækkevidde. Og jeg synes, det er yderligere positivt, når vi i dag kan konstatere, at det vil være et enigt Folketing, der stemmer for at sende »Niels Juel« til Adriaterhavet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Formanden:

Dette vil blive meddelt forsvarsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 16/3 93. Første behandling 2/4 93. Betænkning 3/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 7 (FP) stemte for, 111 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 88: